

Teză unică la Limba și Literatura Română

11.12.2018

Filiera teoretică – Profilul real. Filiera tehnologică

Filiera vocațională-Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.

Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I _____ (50 de puncte)

Citește următorul fragment:

„Cu timpul înveți că unele cărți sigur nu le vei reciti, ele aduc o cunoaștere fragilă și temporară, pe altele doar le răsfoiești, iar pe altele le citești din timp în timp, de fiecare dată descoperind alte sensuri, alte asociații și alte înțelesuri. E firesc. De fiecare dată altcineva citește cartea. Înțelegi atât de bine acest lucru când citești, pentru că, înaintând în lectură, nu mai ești cel care erai când te-ai apucat de citit. Putem vorbi de modificările minții produse de lectură.

Generația mea a citit cu înverșunare. Desigur, nu erau tentațiile de astăzi și poate de aceea lectura era un diferențial important între tineri, care erau prieteni. Citeai și cititul, cultura era o calitate recunoscută. I-am invidiat scriitorului Alberto Moravia- adolescent bolnav de ceva osos, care-l ținea la pat la acea vârstă- plăcerea trăită când îi veneau pachetele cu cărți acasă, ritual al contactului cu cărțile. Mai întâi se uita la titlu, la table de materii, la prefață, le mirosea. Cărțile miros, hârtia miroase. Când sunt noi, cărțile au un miros care nu are nume și care nu are asemănări cu altceva... . Generația mea citea noaptea cu veioza sub pătură. Astăzi, copiii nu dau de bănuț părinților că-și pierd noaptea nedormind. N-au nevoie de veioze, pentru că ecranul computerului este luminat, iar de citit pare că nu prea mai citesc... .

Literatura, da, e importantă, trebuie să citești literatură când ești copil și adolescent... .

Numai prin literatură poate cineva să se pună în locul celuilalt, să-i înțeleagă părțile diferite și contradictorii și să se abțină să devină prea necruțător.” (Aurora Liiceanu, *Prin perdele*)

A. Scrie pe foaia de teză, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Explică sensul secvenței *își pierde noaptea*. 6 puncte
2. Indică impactul pe care cărțile îl vor avea asupra cititorului, așa cum reiese din primul paragraf al textului dat. 6 puncte
3. Menționează motivul pentru care autoarea îl invidiază pe scriitorul Alberto Moravia. 6 puncte
4. Precizează în ce constau diferențele dintre cele două generații, la care autoarea se referă în al doilea paragraf, în ceea ce privește relația cu literatura/ cartea. 6 puncte
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, perspectiva autoarei asupra literaturii, așa cum reiese din fragmentul: „*Literatura, da, e importantă, trebuie să citești literatură când ești copil și adolescent... . Numai prin literatură poate cineva să se pună în locul celuilalt, să-i înțeleagă părțile diferite și contradictorii și să se abțină să devină prea necruțător*”. 6 puncte

B. Redactează un text de **minimum 150- 300 de cuvinte**, în care să argumentezi **dacă destinul cărții se schimbă sau nu se schimbă de la o generație la alta**, raportându-te la informațiile din fragmentul dat, cât și la experiența personală sau culturală. 20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), asezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL AL II-lea _____ (10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale modernismului:

Din vârful de munți amurgul suflă
cu buze roșii
în spuză unor nori
și-atâta
jărăticul ascuns
sub valul lor subțire de cenușă.

O rază
ce vine goană din apus
și-adună aripile și se lasă tremurând
pe-o frunză:
dar prea e grea povara -
și frunza cade.

(Amurg de toamnă - Lucian Blaga)

Notă!

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare-1 punct; logica înlănțuirii ideilor-1 punct; ortografia-1 punct; punctuația-1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL AL III-lea _____ (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui George Bacovia sau lui Tudor Arghezi.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care permit încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;
- analiza a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

**Teză unică la Limba și Literatura Română
11.12.2018**

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

*Filiera teoretică – Profilul real. Filiera tehnologică
Filieră vocațională-Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)*

- Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I (50 de puncte)

A. (30 de puncte)

1. indicarea sensului secvenței date (de exemplu: Secvența indică irosirea somnului.) – 4 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**
2. menționarea impactului așa cum se desprinde din text (de exemplu: Prin lectură nu mai ești cel care erai când te-ai apucat de citit. Putem vorbi de modificările minții produse de lectură.) – 4 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**
3. precizarea motivului lecturii: Plăcerea trăită când îi veneau pachetele cu cărți acasă, ritual al contactului cu cărțile – 2 puncte; justificarea răspunsului cu secvența din text– 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**
4. explicarea diferențelor dintre generații: generația de astăzi nu mai este interesată de lectură (de exemplu: Astăzi, copiii nu dau de bănuț părinților că-și pierd noaptea nedormind. N-au nevoie de veioze, pentru că ecranul computerului este luminat, iar de citit pare că nu prea mai citesc) – 4 puncte: explicare nuanțată – 4 puncte; încercare de explicare – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**
5. prezentarea perspectivei autoarei, ce se desprinde din al ultimul paragraf al textului dat (de exemplu: rafinarea omului, capacitatea empatică): numirea perspectivei – 1 punct; prezentare adecvată și nuanțată – 3 puncte; abordare schematică, ezitantă – 2 puncte; încercare de prezentare – 1 punct **4 puncte** – respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **2 puncte**

B. (20 de puncte) – formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție **1 punct** – câte 2 puncte pentru enunțarea oricăror două argumente adecvate opiniei formulate **2 x 2 p. = 4 puncte**

– câte 2 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre cele două argument enunțate: dezvoltare clară, nuanțată – 2 p.; încercare de dezvoltare, schematism – 1 p. **2 x 2 p. = 4 puncte**

– raportarea la text în dezvoltarea oricărui argument – 3 p.; raportarea la experiența personală sau culturală în dezvoltarea oricărui argument – 1 p. **3 puncte + 1 punct = 4 puncte** – formularea unei concluzii pertinente **1 punct**; – utilizarea corectă a conectorilor în argumentare: utilizare adecvată – 2 p.; utilizare parțial adecvată – 1 p. **2 puncte**

– respectarea normelor limbii literare (0–1 greșeli lexicale sau morfo-sintactice – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**

– respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0–1 greșeli ortografice și de punctuație – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **1 punct** – așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**

In vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al I I-lea _____ (10 puncte)

Prezentarea semnificațiilor textului dat, evidențind două trăsături ale modernismului: prezentare adecvată și nuanțată, prin raportare la textul dat: **6 puncte**; prezentare ezitantă, prin raportare la fragmentul dat – 3 p.; simpla precizare a trăsăturilor sau tendință de generalizare – 2 p.

– utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct (0–1 greșeli ortografice – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.); punctuația – 1 punct (0–1 greșeli de punctuație – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **4 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea _____ (30 de puncte)

Conținut – 18 puncte

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică: precizarea perioadei, a curentului cultural/literar sau a orientării tematice – 2 puncte; numirea a două trăsături ale perioadei, ale curentului cultural/literar precizat sau ale orientării tematice: 2 x 1 punct = 2 puncte; evidențierea celor două trăsături, prin valorificarea textului: 2 x 1 punct = 2 puncte **6 puncte**

– comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat:

· precizarea temei – 2 puncte;

· comentarea oricăror două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic ales – 2 x 2 puncte = 4 puncte (comentare clară și nuanțată a unei imagini/idei poetice – 2 puncte; încercare de comentare – 1 punct) **6 puncte**

– câte 3 puncte pentru analiza oricăror două elemente de compoziție și de limbaj semnificative pentru textul poetic ales **2 x 3 puncte = 6 puncte**

- analiza fiecărui element ales, justificând relevanța acestuia pentru textul poetic – 3 puncte;
- analiza fiecărui element ales, cu încercarea de justificare a relevanței acestuia – 2 puncte;
- abordarea schematică, fără justificarea relevanței – 1 punct

Redactare – 12 puncte

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere **1 punct**
- logica înlănțuirii ideilor **1 punct**
- abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**
- relație adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți de valoare relevante – 3 puncte
- relație parțial adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți parțial relevante – 2 puncte
- schematism – 1 punct
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2 puncte; vocabular restrâns, monoton – 1 punct) **2 puncte**
- ortografia (0–1 erori – 2 puncte; 2 erori – 1 punct; 3 sau mai multe erori – 0 puncte) **2 puncte**
- punctuația (0–1 erori – 2 puncte; 2 erori – 1 punct; 3 sau mai multe erori – 0 puncte) **2 puncte**
- așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.